

Nowy

Kurier Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki

Wtorek, dnia 30 maja 1916 r.

Prenumerata w Łodzi wynosi rocznie 12
mrk., półrocznie 6 mrk., miesięcznie 1
mrk. Za odosłanie do domu 40 f. mies.

Redakcja i administracja
Zachodnia 37.

Cena ogłoszeń: I-sza strona 1 mrk
za wiersz lub jego miejsce, nadstawo 1 mrk.
nekrologi i reklamy 40 f., ogłoszenia zwy-
czajne 20 f., ogłoszenia drobne 4 f. za wyraz.

Teatr Popularny. (w ogrodzie - Konstantynowska 16.)

Bilety wcześniej do nabycia w Cukierni W-go Gostomskiego, w
dniu zaś widowisk, od 5 p.p. w kasie teatru Konstantynowska 16.

W czwartek, dnia 1-go czerwca 1916 roku.

Początek o godz. 8 wiecz.

Krakowiacy i Górale

Sztuka ludowa ze śpiewami i tańcami, w 3-ach aktach, I. N.

Kamińskiego, muzyka Karola Kurpińskiego.

O reformę

gospodarstwa domowego

II.

Jedną z cech charakterystycznych naszego narodu jest pewna bierność pod względem społecznym. Znamy niektóre braki, zdajemy sobie sprawę z konieczności wielu reform (ulepszeń, lecz ulegając jakiejś senności, obojętności czy sobkostwu nie reagujemy, nie występujemy czynnie. Czytając pisma, zgadzamy się często z wnioskami publicystów, zawsze jednak w sposób wyłącznie platoniczny, bezczynny, bierny: przyznajemy słuszność i na tem się kończy; w tytułu codziennem zaś stosujemy się do dawniej przyjętych zwyczajów i przesądów, choćby w zupełnej były sprzeczności z wymaganiami czasu i słusznymi żądaniem pory.

Ten sam los apatycznego przyznania racji spotkałby niewątpliwie i nasze poprzednie wywody o konieczności zreformowania gospodarstwa domowego, na szczęście posiadamy jednak jeszcze pewne argumenty, które być może zmuszą do zajęcia względem nich określonego i zdecydowanego stanowiska.

Nie ulega kwestji, iż względny praktyczny przemawiają bardzo poważnie na korzyść reformy dotychczasowego systemu gospodarstwa domowego. Zastanówmy się obecnie nad położeniem kobiety zamężnej i jej stosunkiem do tego gospodarstwa.

Nie będzie chyba przesadnym twierdzenie, iż przy obecnym ustroju pełni kobieta zamężna funkcję jakby dozorczyńi czy starszej sługi, że niezbyt zajmująca sprawa ułożenia menu jest jednym z najważniejszych jej zadań. Jest w każdym razie rzeczą ciekawą, iż mówi się zwykle o „gospodyni domu“, nie zaś o „matce domu“, tem prawdziwym i pierwszym powołaniu kobiety. Nie da się bezwzględnie zaprzeczyć, iż zajmowanie się kuchnią i gospodarstwem stanowi degradację dla kobiety, ogranicza jej wartość i powagę do stanowiska starszej kucharki, zarządzającej domem, gospodyni i t. d. Kobieta staje się mniej towarzyszką życia, mniej matką, niż istotą, której powierza się prozaiczne troski o całokształt ludzkich spraw, objętych nazwą gospodarstwa, w rodzaju kuchni, czystości i czystości bielizny itp.

Nie należy sądzić, iż zagadnienie to ma znaczenie jedynie teoretyczne; przeciwnie, wobec wielkiego obecnie i po wojnie zapotrzebowania

na wszelkiego rodzaju pracę oraz wobec drożyzny, staje się emancypacja kobiety kwestją bardzo aktualną i żywotną. Zachodzi prosto praktyczne pytanie, co jest lepsze: czy towarzyszenie mężowi i pomaganie mu w pracy, czy też dyletanckie, nie dające zadowolenia i satysfakcji moralnej, zajmowanie się kuchnią.

Odpowiedź na to pytanie jest dla nas jasną. Uważamy, iż troskę o kuchnię należy przekazać płatnym oficjalistom - specjalistom, którzy gwoli oszczędności będą przyrzadzali pokarmy dla większej ilości ludzi, kobieta zaś powinna być wolną od tych trosk, by się mogła poświęcić zawodowi, do którego ma zamiłowanie, lub wychowaniu dzieci.

Idzie jednak w tym wypadku nie o nasze zdanie i nasze poglądy, lecz o stanowisko, jakie zajmą kobiety same wobec nasuwających się zagadnień. Sprawa wymaga nie tylko jasnego wypowiedzenia się, lecz także czynów i organizacji, wyzyskania nadarżającej się sposobności. Dopiero czyny będą wskaźnikiem i probierzem istotnej siły dążności emancypacyjnych wśród kobiet.

Należałoby już teraz zakrzętać się około stworzenia wielkich, racjonalnie prowadzonych, jadalni współdzielczych, nie podzielnymi bowiem zdania, jakoby wspólne zaopiekowanie głodu w gronie rodziny stanowiło cenny łącznik familijny. — Przeciwnie, bez żalu pozwolilibyśmy zginać podobnie powszednim i prozaicznym węzłom i łącznikom. Można by jednocześnie pokusić się o założenie mechanicznych pralni współdzielczych, oszczędzających na mydle i robociznie (ten względnie będzie ważnym po wojnie) oraz mniej niszczących bieliznę.

I jeszcze cały szereg innych zmian i inowacji może uprościć znacznie gospodarstwo domowe i uniezależnić kobietę, dać jej możność produkcyjnej, i godnej istoty myślącej, pracy.

Musimy w każdym razie energicznie i bezwzględnie zwalczać w sobie bierność i apatię, czeka nas bowiem okres pracy twórczej i organizacyjnej, podczas którego obowiązek i sumienie narodowe nie pozwala na obojętne i bierne przyglądanie się pracy innych, na łatwą i bezczynną krytykę. Musimy sobie uprzytomnić olbrzymie zaległości i zaniedbania, które długa niewola nagromadziła, i zdać sobie sprawę z konieczności czynnego przyłożenia ręki do wszelkiej postępowej pracy społecznej.

E. S.

Chełmszczyzna a Królestwo.

Nadając nam samorząd miejski na wielkanoc r. z. uczynił rząd rosyjski w tejże ustawie o samorządzie zastrzeżenie, że gub. „chełmska wyłącza się ze składu gubernji Królestwa Polskiego“. To, czego nie uczyniła w roku 1912 nawet Duma rosyjska (bo ona nową gubernją chełmską wyjęła tylko z pod władzy generał-gubernatora warszawskiego, ale nie ze składu Królestwa), to zrobił rząd rosyjski, ofiarowując nam jajko wielkanocne w postaci samorządu, ale odbierając nam za jednym zamachem ziemię chełmską i oddając ją na łup rusyfikacji ostatecznej.

Obecnie, jak wiadomo, rządy okupacyjne przywróciły dawne kształty gub. siedleckiej i lubelskiej.

Pod względem ściśle prawnym wyłączenie gub. chełmskiej ze składu Królestwa, uczynione w ustawie o samorządzie miejskim z dn. 30 marca 1915 roku, nie jest aktem prawodawczym, ale aktem administracyjnym, przeprowadzonym w drodze art. 87 ustaw zasadniczych państwa rosyjskiego, a więc bez udziału ciał prawodawczych i dlatego nie wciągniętym do „Zbioru Praw“.

Cała wogóle ustawa samorządowa z r. 1915 wraz z tym artykułem o wyłączeniu Chełmszczyzny z Królestwa musiałaby przejść ponownie przez izby, żeby zyskać moc prawa, a na to już zapóźno. Przeto, jako akt tylko administracyjny, została ona skasowana przez akt administracyjny władzy okupacyjnej, która oczywiście ma też możność zmiany granic administracyjnych w obrębie zarządzanego kraju. Tym sposobem Chełmszczyzna została w Królestwie, a granice gub. chełmskiej uległy skasowaniu.

Zresztą i ciała prawodawcze rosyjskie nie mogłyby prawnie wyłączyć Chełmszczyzny z granic Królestwa, bo jego granice zawarował w r. 1815 międzynarodowy traktat wiedeński, podpisany także przez Austrię i Prusy. Ponieważ traktaty międzynarodowe mogą być zmienione tylko przez następny traktat międzynarodowy, więc trzeba czekać końca wojny obecnej, aby mózż obecne granice Królestwa zmienić.

Oto dlaczego przynależność państwowa Chełmszczyzny, to jest wschodnich powiatów gub. lubelskiej i siedleckiej, do Królestwa Polskiego w dzisiejszej chwili nie ulega żadnej prawnej wątpliwości i nieudana próba wyrwania z ciała Królestwa efemerycznej gub. chełmskiej nie ma żadnego wpływu na prawny stan kwestji.

Kronika

— **Przyjazd J. E. Arcybiskupa Metropolity Warszawskiego.**

W środę dn. 31 b. m. o godz. 2 po południu przybędzie do Łodzi J. E. Arcybiskup Metropolita Warszawski. Wiele korporacji naszego miasta wysła swych przedstawicieli, by na dworcu Kaliskim powitali Najdostojniejszego Arcypasterza. Korporacje wysyłające przedstawicieli proszone są o powiadomienie o tem ks. dziekana Tymienieckiego, który w środę o godz. 1-iej po poł. wskaże wszystkim odpowiednie miejsce na dworcu Kaliskim, a następnie przedstawi obecnych J. E. Ks. Metropolicie.

— **Waluta niemiecka.**

W komunikacji p. naczelnika warszawskiej milicji miejskiej podano do wiadomości, co następuje:

„§ 2. rozporządzenia p. generał-gubernatora, dotyczącego waluty w generał-gubernatorstwie warszawskim, opiewa, że „wszystkie kasy publiczne w generał-gubernatorstwie warszawskim obowiązane są przyjmować zapłaty w walucie niemieckiej lub rosyjskiej.“

W celu ustalenia charakteru lom bardów i związanego z tem przyjmowania waluty, naczelnik milicji miejskiej w Warszawie zwrócił się do Cesarsko-niemieckiego przyzdyjmu policyi z interpelacją, co należy rozumieć pod nazwą „kas publicznych“. Cesarsko-niemieckie przyzdyjmu policyi wyjaśniło, że winny tu być rozumiane kasy wszystkich państwowych i gminnych urzędów, jak również wszelkich korporacji o charakterze prywatnym.

Lombardy należą bezwzględnie do instytucji o charakterze czysto prywatnym, zarobkowym, nie są zatem na mocy powyższego rozporządzenia, obowiązane do przyjmowania waluty niemieckiej.“

— **Wielka Kwesta Ogólnokrajowa „Ratujcie dzieci“.**

Sprzedaj rabatowa. Dn. sprzedaży rabatowej w sklepach wyznaczone są 8, 9, 10, 13, 14 i 16 czerwca r. b. Deklaracje właścicieli sklepów, wpisane na arkusz, winny być zaopatrzone we własnoręczne podpisy tychże. Deklaracje te będą roznoszone po sklepach przez 2 członków Sekcji 4, zaopatrzonych w legitymacje osobiste. Po złożeniu deklaracji sklep otrzymuje barwne ogłoszenie o otwarciu sprzedaży rabatowej, oraz kwit do wnoszenia odpowiednich obrotów dziennych dla kontroli Sekcji. Jedną część tego kwitu z odnotowanym obrotem wraca do Sekcji, druga zaś pozostaje w sklepie, jako pokwitowanie odbioru

przypadającej sumy przez delegatów. Na ogłoszeniach wymieniona będzie firma sklepu oraz wysokość rabatu i dni, podczas których rabaty na rzecz Kwesty będą obliczane. Ogłoszenia te wywieszono być mogą w wystawach sklepowych jedynie w dni dla sprzedaży rabatowej przeznaczone. Tym sposobem publiczność, dokonywująca zakupów, będzie mogła bez uszczerbku dla siebie faworyzować sklepy, udzielające rabatów.

— Kwiatek dla rodzin legjonistów polskich.

Lista obywateli, które dnia 1 czerwca r. b. objęły patronat nad po iedyńczeni dzielnicy przy sprzedaży kwiatka na rzecz Koła pomocy dla legjonistów polskich i ich rodzin.

1) Na lewo Piotrkowskiej do Górnego Rynku, Starzyńska, mecenasowa Łoppattowa, 2) od Górnego Rynku do Pustej, dr. Tomaszewska, Astówna, 3) do Nawrot, Rudzińska, prof. Dominikiewiczowa, 4) do Krótkiej, Stodółkiewiczowa, prof. Skarbiwiczowa, 5) do Cegielnianej dr-wa Garlicka, Lipińska, 6) do Nowego Rynku, Wocalewska, Zarzycka, 7) do St. Miasta i Helenów, Prysewiczówna Rudzka, 8) na prawo Piotrkowskiej do Karola, mecen. Rawieńska, Gastmanowa, 9) do Rozwadowskiej, d-rowsa Sterlingowa, Widnerowa, 10) do Benedykta, J. Wojciechowska, Waszkiewiczowa, 11) do Cegielnianej, d-rowsa Mikulska, d-rowsa Knichowiecka, 12) do Ogrodowej, prof. Zawadzka, A. Sobolewska, 13) Widzew i Rokicińska, d-rowsa Skalska i Neugebauerowa.

— Wypłata dla rezerwistek.

Kuratorium Obywatelskie stara się o zezwolenie u władz na rozpoczęcie od nadchodzącego poniedziałku wypłaty czerwcowej dla rezerwistek. Akcja ta podjęta jest na skutek napływających próśb o przyspieszenie wypłaty, od rodzin rezerwistów, w okazji nadchodzących Zielonych Świąt.

— Z tramwajów miejskich.

Zarząd Kolei Elektrycznej Miejskiej ogłosił pracownikom następujący okólnik:

Niniejszem zawiadamiam wszystkich pracowników K. E. L., że w dniu 27 maja na posiedzeniu Rady Zarządzającej postanowiono:

Wypłacić jednorazowo całkowitą sumę potrąceń z pensji za 1914-15 r. Z wypłaty tej będzie potrącone:

- 1) Wypłacone w miesiącu kwietniu b. r. w poczet zwrotu potrąceń z pensji 1914-15 r.;
- 2) pożyczka, wydana w październiku;
- 3) 5 proc. do kasy przezorności z całej sumy potrąceń.

Wypłata będzie uskuteczniiona w miarę przyszykowania list, w każdym razie przed świętami.

— Przedstawienie na wpisy dla niezamożnych uczniów i uczennic szkoły p. Cholewickiej, które odbyło się 7-go b. m., zostanie powtórzone na żądanie rodziców w najbliższy czwartek w Domu Ludowym o wpół do 4 po poł.

Program urozmaicony będzie zabawa, na którą złożą się korowody i pochody z obroną królowną w otoczeniu świty królewskiej, z krakowiakami, krasnoludkami i murzynami.

Bilety wcześniej nabywać można w sklepie współdzielczym Piotrkowska № 100, między 5 — 7 po południu.

— (k) Ze szkół

Z dniem dzisiejszym w Szkole Handlowej Kupiectwa Łódzkiego rozpoczynają się egzaminy dla nowo-wstępujących uczniów z pierwszych klas.

W dniu 6 czerwca rozpoczynają się egzaminy uczniów w 4-ro klasowej Szkole handlowej Łódzkiego Tow. szerzenia wiedzy handlowej przy ul. Długiej 45.

— Nowa szkoła początkowa. Stow. pracowników piekarzy i cukierników postanowiło otworzyć z własnych środków szkołę początkową dla dzieci członków Stow.

Należy powitać uznaniem ten objaw zabiegłości o krzewienie oświaty. (k)

— Stypendjum.

Bank Zachodni na ogólnem zebra-

niu dorocznem, jakie się odbyło w tych dniach, przeznaczył 5000 rb. na stypendjum dla ucznia Szkoły Handlowej Kupiectwa Łódzkiego.

— Pogadanka w Muzeum Nauki i Sztuki.

Niedzielną pogadankę prof. L. Sznajdra o cewce Ruhmkorffa i promieniach elektrycznych wzbudziła żywe zainteresowanie słuchaczy. Prelegent streścił działania prądu elektrycznego: cieplne, chemiczne i magnetyczne, demonstrował własności magnesów, elektromagnesów i cewek, i objaśniał za pomocą rysunków i doświadczeń działanie cewki Ruhmkorffa. W końcu prelegent pokazywał efektowne wyładowanie elektryczne w rurkach próżniowych, promienie katodowe i promienie Roentgena.

Na żądanie publiczności pogadanka będzie powtórzona w czwartek d. 1 czerwca o godz. 5 pop.

— Na wieś do nauki rzemiosła.

Oddział Kobiet niesienia pomocy ludności chrześcijańskiej w Łodzi wysłał do Łądu w Kaliskiem partję chłopców w wieku od 9 do 12 lat, na naukę rzemiosła. Kursa rzemieślnicze, stolarstwa, kołodziejstwa, kowalstwa, ślusarstwa urządziła w Łądzie miejscowa Kolegiata. (k)

— (k) Fenomen otwarcia piekarni.

Ponieważ wiele piekarń w naszym mieście zamkniętych zostało przez Zarząd Komitetu Rozdziału Chleba i Mąki za niestosowanie się do przepisów sanitarnych, przeto obecnie właściciele tychże piekarń, po przeprowadzeniu szeregu niezbędnych ulepszeń w zakresie higieny, starają się o pozwolenie ponownego otwarcia swych piekarń.

Na skutek tych starań z ramienia Komitetu wysłani są kontrolerzy, którzy przeprowadzają rewizje tychże lokalów piekarnianych.

— (k) Kapiela dla pracowników tanich kuchni.

Komisja międzykuchenna wznowiła obecnie wydawanie kwitów bezpłatnych do kapieli dla pracowników tanich i kuchni ludowych, robotniczych i dziecięcych.

— Zapomogi dla biednych.

Podług danych, zebranych w dzielnicach Wydziału niesienia pomocy biednym, liczba osób biednych, pobierających zapomogi tygodniowe, zmniejszyła się w ostatnich czasach od 40 do 50 proc. Faktzmniejszenia się liczby biednych, korzystających z zapomóg, tłumaczy się tem, iż znaczna liczba łodzian wyjechała na wieś, czy to do rodzin, czy też do robót rolnych lub innych.

W związku z tem podjęto myśl zredukowania liczby dzielnic zapomogowych. W niektórych dzielnicach zmniejszono już liczbę pracowników dzielnic. (k)

— Z Komitetu Tanich Kuchni.

Wypłata zapomóg tanim kuchniom za wydane przez nich w kwietniu obiady jakoteż przeznaczonej im zaliczki odbędzie się w środę, dnia 31-go maja, od godz. 10 — 12 przed południem i od 4 — 5 i pół po południu.

— Mięso dla tanich kuchni.

Rzeźnia miejska znów ofiarowała tanim kuchniom skonfiskowane mięso, bite poza rzeźnią bez dozoru weterynaryjnego. (k)

— Delegacja

Stow. właścicieli nieruchomości w osobach pp. Klukowa, Planca i Oppeln-Bronikowskiego wyjechała w dniu dzisiejszym do Warszawy w sprawach Stowarzyszenia. (k)

— Bezpłatny podział kartofli dla biednych uskuteczni miejscowe Stow. niesienia pomocy żydom na placu przy ul. Konstantynowskiej № 103. (k)

— Liga zwalczania chorób zakaźnych

przy Stow. „Pomoc” wznowia dokonowanie systematycznych rewizji sanitarnych w północnej części miasta. Dziś zbadane zostaną ulice: Zgierska, Łagiewnicka, Kościelna, Pieprzowa i Brzezińska do Młynarskiej.

— Fałszywe bony

jednorublowe ukazywały się w obiegu.

— Czerwone opakowania.

Od dłuższego czasu po sklepach, kooperatywach, uwiłata się agenci,

k którzy proponują kupno herbaty o 80 proc. niżej cen rynkowych; im większą ilość ktoś obstatuje tem większą otrzymuje zniżkę. Tymczasem po kupnie okazuje się że na 4 funtową paczkę herbaty, wewnętrzne opakowanie tekturowe i papierowe wynosi 2 i jedną czwartą funta.

Herbata ta jest masowo zbywana przez handlarzy domokrażnych po mieszkaniach prywatnych, targach, jarmarkach. Pozorna taniość pociąga kupujących, którzy przepłacają w trójnasób.

Nie jeden sklep lub kooperatywa poniosła dotkliwie straty. Agenci firmy po pierwszym obstatunku ulatniają się jak kamfora.

Herbata ta nosi zamazany napis K. i C. Cejlon Thee Sek-ret. w czerwonym i białym opakowaniu.

Ostrzegamy czytelników przed nabywaniem tej taniej herbaty.

— Z wydziału zaprowiantowania miasta.

W ubiegłym tygodniu kooperatywy otrzymały z Wydziału zaprowiantowania miasta po 3 pudy nafty. Do Wydziału zaprowiantowania miasta nadeszły większe transporty śledzi, które sprzedawane są w cenie 155 mk. za beczkę. (k)

— Z Resursy Rzemieślniczej.

Onegdaj odbył się koncert w lokalu Resursy Rzem. przy licznych udziałach publiczności. Na specjalne wyróżnienie zasługują p. L. Szejner, oraz p. Sperlizanka za przepięknie wypowiedziane poematy Konopnickiej. P. Michałowski wzniesł humor na sali, a p. Teszner z uczuciem grał na wiolonczeli. Chór Resursy pod batutą p. Szczepańskiego sprawował się wzorowo.

— Rewizje w garbarniach.

W ubiegłym tygodniu garbarnie łódzkie były rewidowane pod względem techniczno-sanitarnym przez przedstawiciela powiatowego urzędu surowców wojennych d-ra Meyera. (k)

— Wydawanie paszportów.

Wydawanie paszportów familijnych w oddzielnych ucząstkach uskuteczni się między godz. 8—12 przed poł. i 2—6 po południu. (k)

— Za przeprowadzki bez pozwolenia.

W ostatnich czasach wielu mieszkańców północnej dzielnicy miasta zostało ukaranych przez Prezydium policji grzywnami lub aresztem za przeprowadzenie się z jednego lokalu do drugiego bez pozwolenia. (k)

— Z Komitetu „kolonji letnich”.

Na kolonie letnie do Komitetu przy zyd. Tow. Dobroczyńności zapisało się zgórą 1000 dzieci. Do Krzyżówki wysłane będzie 480 dzieci w 4 partjach, po 120 dzieci w każdej, w połowie chłopców i w połowie dziewcząt. Dalszych zapisów Komitet już nie przyjmuje.

— Pasta do obuwia.

Ceny pasty do obuwia podniosły się w ostatnich czasach o 10—30 proc. (k)

Temperatura.

Dziś o godz. 4 ej w noy temperaturatura wynosiła +8° R. o godz. 7 ej rano +12° R.

— „Kropla mleka” w Zgierz.

Dn. 17 grudnia 1915 r. otwarta została „Kropla mleka” przy ul. Długiej w Zgierzu. Sprawa ochrony niemowląt zajęło się grono pań, które z odbytej wówczas kwesty, osiągnęło 442 rb. 10 kop., sumkę zbyt małą na pokrycie kosztów urządzania, a przedewszystkiem na dostarczanie mleka.

Zarząd doszedł do wniosku, że tylko prawidłowo działająca organizacja może postawić instytucję na właściwym gruncie, udano się przeto o pomoc do Zarządu miasta i uzyskano roozny zasiłek w kwocie 4000 marek.

Początkowo przyjęto 50 matek, pobierających codziennie mleko dla niemowląt. Z czasem powiększyła się ich liczba, do 161 (83 dzieci kat., 8 ewang. i 10 marjaw.)

Miejscowa Rada Opiekuńcza przyznała „Kropli mleka” 90 rb. zasiłku miesięcznego, co łącznie z zasiłkiem miasta jeszcze nie wystarcza na należyte rozwinięcie akcji ratunkowej niemowląt, wśród których śmiertelność wzrasta z każdym miesiącem. Żywe zainteresowanie się tą doniosłą sprawą ludzi dobrej woli pomogło Zarządowi w tej ciężkiej walce o zdrowie i byt dziatwy.

Za naszym pośrednictwem Zarząd „Kropli mleka” składa wszystkim, którzy pomogli i pomagają w prowadzeniu tej instytucji z głębi serca płynące „Bóg zapłać”, polecając nadal młodą a pożyteczną instytucję ich opiece i życzliwości.

W fabryce Sirkis & Eiger od dłuższego czasu ginęły towary; pomimo usiłowań nie można było wpaść na trop kradzieży. Niedawno skradziono z fabryki tej pasów na sumę 250 rb. Podejrzanie padło na jednego z robotników, rewizja domowa wykryła u brata jego Józefa Wasiaka skradzione przedmioty. J. W. aresztowano, śledztwo w toku.

Wypadki i kradzieże:

— Wybuch szrapnela.

Wczoraj w lesie Konstantynowskim na Zdro-wiu, pasąca się w lesie krowa weszła na leżący w krzakach pocisk artyleryjski, który prawdopodobnie leżał od czasów oblężenia Łodzi; nastąpił straszny wybuch, który krowę rozwał na części. Szczęściem odbyło się bez wypadku z ludźmi.

— Aresztowanie aferzystów.

Przed trzema tygodniami do L., grabarza cmentarza żydowskiego nadeszła list anonimowy, w którym autor żąda, by L. przyniósł 500 rb. na oznaczone miejsce, gdzie on oczekiwać będzie.

W liście tym są pogróżki. L. przybył na oznaczone miejsce lecz nikogo nie zastał.

W środę po południu do L. na cmentarz przybyło 2 młodych żydów i przedstawiając się za autorów listów anonimowych, pisanych w swym czasie do niego, grożąc mu, zażądali wydania im pieniędzy. L. prosił ich by przysłali następnego dnia rano, gdyż na razie nie ma tyle gotówki. Młodzieńcy oddalili się i rzeczywiście następnego dnia t. j. w czwartek rano zjawili. L. skorzystawszy z tej sposobności zawiadomił wydział śledczy, który wysłał swych agentów.

Gdy agenci przybyli do alei prowadzących do cmentarza zauważyli dwóch młodych ludzi, których aresztowano. Jak się okazało, byli to ci sami aferzyści, którzy przysłali listy anonimowe do L.

Dalsze śledztwo w toku.

Ze związków i stowarzyszeń.

× Stowarzyszenie właścicieli

piekarni, na skutek starań piekarzy z Brzezin i Tomaszowa, otwiera w tych miastach własne oddziały. (k)

Z Warszawy.

:: Zjazd ziemian.

Na obrady ziemian które się rozpoczęły wczoraj w centralnem Tow. rolniczym przybyli liczni ziemianie, zarówno z okupacji niemieckiej jak z austrjackiej.

Tematem zebrań i odczytów będą najważniejsze zagadnienia gospodarstwa rolnego w związku z wojną; omawiane też będą środki zaradcze, zmierzające do lepszej uprawy i wydajności roli.

:: Wyrok w sprawie o zabójstwo bankiera Skowronka.

Wczorajsze posiedzenie Sądu w sprawie o zabójstwo bankiera Skowronka, zajęły przemówienia prokuratora i obrońców. O godz. 8-jej przewodniczący sędzia Hetzner odczytał oskarżonemu następujący wyrok:

Na karę śmierci skazani zostali: Stanisław Karol Szolc, Józef Kłos, Teodor Kozłowski, Henryk Żołek, Władysław Piotrkowski, Jan Skulkowski, Aleksander Cybulski, Józef Dąbrowski.

Prócz tego Rozalja Szolc i Rozalja Kłosowa skazane zostały na rok więzienia, Władysław Kłos i Hipolit Knopp na 9 miesięcy, Antoni Szolc, Aleksandra Szuleman i Janina Skalkowska na 4 miesiące, Janina Kozłowska, Józefa Piotrkowska, Gustaw Szolc, August Kostrowiecki i Bronisław Cieśliski na 3 miesiące i Rozalja Dąbrowska i Julja Draziewska na miesiąc więzienia.

Uwolniono: Kazimierę Gutowską, Wacławę Wróblewską.

Po odczytaniu wyroku na sali rozległ się płacz rodzin skazanych. Karol Szolc, który, jak ustaliła rozprawa sądowa, odgrywał najważniejszą rolę w zabójstwie bankiera Skowronka, wybuchnął płaczem i upadł w omdleniu, tak, iż musiano go wynieść z sali sądowej.

:: Zagadkowe morderstwo przy ulicy Ptasiej.

Okolice Żelaznej Bramy lotem błyskawicy obiegła wieść, iż w domu № 3 przy ul. Ptasiej, w zagadkowy sposób zamordowano administratorem tego domu 52-letniego Froima Lejbę Rojzena.

Szczegóły zbrodni tak się przedstawiają: W ciągu dnia sąsiad Rojzena, Chaim Morgensztern, kilkakrotnie pukał do drzwi mieszkania Rojzena, lecz za każdym razem nikt nie odpowiadał. Około godz. 5-jej i pół p. M. ostatni raz zapukał, a gdy i wówczas nie było żadnej odpowiedzi, Morgensztern polecił stróżowi, Orydze, wezwać ślusarza, który drzwi zamknięte na zam-trzask—otworzył.

Gdy stróż, Morgensztern i ślusarz weszli do mieszkania Rojzena, stwierdzili straszny nieład i nieporządek, pasujące w całem mieszkaniu, Rojzen zaś leżał na łóżku, przykryty materacami, poduszkami, szufladami z szafy i biurka. Głowa R. była rozbita jakimś tępym narzędziem; ślady krwi i mózgu znalezione na ścianach, kacie ogniotrwałej, biurku i podłodze.

Powyrzucane z biurka i szafy papiery i bielizna świadczy, że morderca poszukiwał gotówki, lecz jej nie znalazł, gdyż wszystką gotówkę, jaką Rojzen w przeddzień mordu posiadał, w sumie około 400 rb. (jak informował swego kolegę, z którym był w klubie) przed udaniem się na spoczynek schował do kasy ogniotrwałej. Wiadomo, że morderca, nie mogąc znaleźć kluczy od kasy, usiłował otworzyć ją przemocą, lecz nie mając odpowiednich narzędzi, zaniechał tej pracy.

W czwartek, dnia 1 czerwca r. b., jako w 1-ą rocznicę zgonu

b. p. Berty Jarocińskiej

odbędzie się o godz. 11 i pół przed poł. w Synagodze T. wa „Talmud-Tora“ przy ul. Średniej № 46, nabożeństwo żałobne na które krewnych i przyjaciół zmarłej niniejszym zaprasza

Zarząd Łódzkiego Towarzystwa „Talmud-Tora“.

Po sporządzeniu protokołu, mieszkanie wraz ze zwłokami opieczętowano. Zwłoki zamordowanego mają być przewiezione do prosektorjum.

Z prowincji

Włosa córka.

W Piotrkowie miał miejsce nader smutny wypadek: Przy ul. Krakowskiej niejaką A. W., uczennicę pensji, przebiła bruch nożem własnego ojca, który ją strofował. W stanie groźnym pana W. odwieziono do szpitala. Wyrodną córkę aresztowano. (ko)

Z bliska i z daleka.

§§ Śniegi w Galicji wschodniej. Pisma lwowskie donoszą, o obfitym opadzie śniegu w kilkunastu miejscowościach Galicji wschodniej. We Lwowie również spadł śnieg, lecz szybko stał pod promieniami majowego słońca. W Drohobyczu jednak Sokalu i Chodorowie opadł śnieg w większych ilościach a przybyli podróżni opowiadali, że wyjeżdżając stamtąd zostawili pola i ogrody w śnieżnej ostonoie.

Skrzynka do listów.

Szanowny Panie Redaktorze!

Pragnąc, ażeby sprawa założenia Biblioteki Publicznej w Łodzi, dla której wydawałaby mi się stosowna nazwa „Biblioteki Publicznej 3-go Maja w Łodzi“, weszła jaknajrychlej w fazę urzeczywistnienia, ofiaruję przyszłemu jej Zarządowi ze skromnych swoich zbiorów i trzymam do jego dyspozycji następujące książki:

Prof. E. Pfuhl. Die Jute und ihre Verarbeitung — auf Grund wissenschaftlicher Untersuchungen und praktischer Erfahrungen Berlin, 1888, 3 tomy.

Jacob von Eggers. Neues Kriegs- Ingenieur Artillerie. See & Ritter-Lexicon, Dresden & Leipzig 1757, 1 tom.

Brockhaus. Real Encyclopädie (Conversationslexicon), Leipzig 1820, 2 tomy.

Discours sur l'histoire ancienne, Vienne 1785 1 tom.

Katalog der Bibliothek der Korporation der Kaufmannschaft in Berlin 1903, 1 tom, str. 687.

Jednocześnie deklaruje Rb. 3 jako wpisowe oraz Rb. 1 miesięcznie od chwili założenia biblioteki, o ile przyjęty zostanie w poczet jej członków.

H. Neumark.

Teatr i Sztuka.

Teatr Popularny

w ogrodzie (Konstantynowska № 16)

— W czwartek, 1 czerwca zespół artystów teatru Polskiego odegra po raz 4-ty narodową operę ludową „Krałowacy i górale“. I. N. Kamińskiego, z muzyką K. Kurpińskiego.

Sztuka ta cieszy się stale znacznym powodzeniem, czemu sprzyja doskonale zgrany i zespiewany zespół artystyczny, ładna wystawa i przepiękna muzyka.

Teatr letni w ogrodzie b. Selina jest obecnie jedynym miejscem, gdzie mile można spędzić wieczór i odetchnąć świeżym powietrzem.

— W przygotowaniu pełna humoru sztuka ze śpiewami i tańcami „Stare miasto“, które ukazuje się w nadchodzącą sobotę.

Teatr Polski (Ceglana 63).

Benefis T. Tadvina i Józefa Kaszyńskiego.

Jutro w teatrze Polskim odbędzie się benefis b. T. Tadvina i J. Kaszyńskiego.

Wystawiona zostanie komedia Gorkońskiego „Bagienko“.

Sztuka wzbudziła zainteresowanie. Sprzedaż biletów posuwa się rażno. Pozostałe bilety są do nabycia w cukierni B. Gostomskiego.

Ł. O. S. w Helenowie.

Dziś: Wieczór solistów i oper. Dyrekcja: Aleks. Turner.

Jutro: IV-ty koncert symfoniczny. Dyrekcja: Brz. Szulc.

W programie m. i.: Czajkowski „Symfonia patetyczna“ R. Strauss, „Don Juan“ Debussy „Nocturny“.

Dom Ludowy.

W ubiegłą niedzielę w teatrze Domu Ludowego sympatyczny zespół amatorów „Kola dramatycznego“, popierającego sztukę ludową, na rzecz taniej kuchni № 79 dla działu szkolnej odegrał trzy jednaktowe: „Jeremia“ — L. Świdorskiego, oraz „Wieniec“ i „Wieloletniemu“ — sielanki Z. Przybylskiego.

Przedstawienie to, podobnie jak i poprzednie, spotkało się pod każdym względem z zupełnym powodzeniem. Liczne zebrana publiczność zresztą i zasłużonymi odciskami darzyła też dobrze się z zadania wywiązujących wykonawców. (ki)

się wysiłki nieprzyjaciela podjęła do rowów naszych:

Na reszcie frontu sytuacja bez zmiany.

Front kaukaski: Sytuacja bez zmiany.

Nota Ameryki do Anglii i Francji.

LONDYN, 28.5. Telegram biura Reutersa: „Times“ donosi z Waszyngtonu: Nota z protestem przeciwko zatrzymaniu przesyłek pocztowych neutralnych przez Anglików i Francuzów, ogłoszona w dziennikach amerykańskich, występuje przeciwko bezprawnemu i samowolnemu postępowaniu Anglii i Francji, które zmuszają okręty neutralne, aby zawiązały do najbliższych portów, gdzie dokonują się konfiskaty przesyłek pocztowych. Zdarzały się wypadki zagubienia ważnych dokumentów. W wielu wypadkach znaczenia państwowego następowała szkodliwa zwłoka.

Nota kończy się słowami następującymi: tylko zmiana radykalna w polityce Anglii i Francji, polegająca na całkowitem przywróceniu Stanom Zjednoczonym prawa, przysługującego państwu neutralnemu, mogłaby zadowolnić rząd amerykański.

Wilson, czy król Alfons?

BERLIN, 29.5. Korespondent gazety „Vossische Zeitung“ donosi z Amsterdamu: Poważni londyńscy zwolennicy pokoju są zdania, że nie tylko Wilson, lecz również amerykańska Liga Pokojowa biorą udział w propagandzie bardziej ze względu na zbliżający się termin wyborów na prezydenta Stanów Zjednoczonych, niż z racji życzeń, nadchodzących z różnych stron świata. Wilsona w chwili obecnej najbardziej interesuje wynalezienie sposobu, który pozwoliłby mu pozostać na stanowisku prezydenta. Osoby, przychylnie dlań usposobione, wykazały mu, że wyborcy, sympatyzujący z państwami centralnymi, stanowią większość. Jest to główna przyczyna nawoływań do pokoju, co niestety ocenić właściwie, jeżeli wziąć pod uwagę skład komitetu amerykańskiego, w którym zasiada znaczna liczba dyrektorów fabryk amunicji i przedstawicieli grupy Morgana. W Paryżu Wilsona nie uważają za odpowiedniego pośrednika do prowadzenia układów pokojowych, gdy tymczasem rząd angielski ciągle jeszcze jest pewien, że uda mu się przeforsować swe dyrektywy. Cele rządu angielskiego zgadzają się jednak z celami Ligi Pokojowej, wobec czego i ta ostatnia nie uważa go za odpowiedniego rozjemcę. Król Alfons i królowa holenderska, według zdania angielskich przyjaciół pokoju, są jedynymi osobistościami, które w swym imieniu mogą zaprosić delegatów krajów wojujących, przyczem one będą przewodniczyć układowi.

Dwie mapy.

AMSTERDAM, 29.5. „Westminster Gazette“ w polemice, prowadzonej przeciwko prasie niemieckiej, wygłasza następujące zdanie: Absurdem jest twierdzenie Niemców, iż obecny stan militarny jest dla nich korzystny. Jeśli Niemcy przy pomocy swej armji zdołają zmienić kartę Europy, to w takim razie koalicja przy pomocy swych flot i wojsk zmieniła kartę świata. Jesteśmy w stanie utrzymać blokadę i zmiażdżyć handel zamorski Niemiec, oraz zatrzymać niemieckie kolonie, wszystko to nakładem mniejszych strat i kosztów, niż Niemcy, które posiadają obecnie terytorja francuskie i belgijskie.

Tajne posiedzenie parlamentu francuskiego.

GENEWA, 29.5. — Socjalistyczni posłowie parlamentu francuskiego postanowili za wszelką cenę przeprowadzić wniosek o urzędzeniu tajnego posiedzenia. Do dnia dzisiejszego zebrano już 190 podpisów. Oprócz socjalistów liczni członkowie lewicy mieszczańskiej domagają się również by rząd podczas tajnego posiedzenia wyjaśnił przyczynę bezczynności Anglii i Rosji.

Niepokój z tego powodu utrwala się również coraz silniej w prasie. „Echo de Paris“ zarzuca rządowi, iż niepokój parlamentu udziela się całemu krajowi.

Cel wojenny Rosji a sprawa pokoju.

ROTTERDAM, 29.5. Członek Dumy państwowej, profesor Milukow, przywódca kadetów, podczas pobytu deputacji parlamentarnej w Anglii, w wywiadzie z przedstawicielem gazety „Manchester Guardian“ oświadczył co następuje: „Naszym celem wojennym jest posiadanie Konstancy-nopola. Rosja dąży również do zawiadnięcia Bosforem i Dardanelami, chcąc osiągnąć prawo wzniesienia tam fortyfikacji i zakazu przejazdu okrętów wojennych“.

Gazeta „Labour Leader“ z racji tego wywiadu pisze, że naród angielski nie zamierza prowadzić nadal wojny, ze względu na interesy rosyjskie. Dziennik przychyliła się raczej do zamiaru Wilsona, pragnącego wystąpić w roli pośrednika i wyraża nadzieję, że Wilson nie zrazi się oporem jednego państwa wojującego. Jeżeli jedna ze stron, współdziałając z innymi krajami neutralnymi zaproponuje zadawalniające, demokratyczne porozumienie, wówczas na tej zasadzie same narody zmuszą swe rządy do przedstawienia warunków pokojowych.

Propaganda patryjotyczna.

BERN, 28.5. Paryska Izba Handlowa postanowiła utworzyć wydział centralny, który obejmie całą Francję siecią propagandy i utworzy miejscowe wydziały w celu namówienia publiczności do wpłacania pieniędzy do Banque de France oraz podpisywania pożyczek wojennych.

Armja serbska.

MEDJOLAN, 28.5. Podług doniesienia „Secolo“ z Rzymu, transportowanie wojsk serbskich do Salonik zostanie wkrótce ukończone. Reorganizowana armja serbska liczy 100000 ludzi, z których połowa będzie użyta do pracy poza frontem.

Pożar w admiralicji piotrogrodzkiej.

SZTOKHOLM, 29.5. W admiralicji piotrogrodzkiej we czwartek w południe wybuchł niebezpieczny pożar, który z niebywałą szybkością ogarnął cały gmach. Wśród urzędników zapanowała panika. Minister marynarki z trudem zdołał uciec śmierci w płomieniach, skacząc z 3 piętra. Wice-minister, admirał Murawiew, odniósł ciężkie poparzenia. Straty są niezwykle wysokie. Pastwą płomieni padły bardzo ważne akta, departament żeglugi spłonął doszczętnie, podobnie jak i archiwum. Po wszechnie przypuszczają, iż ogień podłożono. W sferach towarzyskich krąży pogłoski o dokonaniu aktu zemsty przez wysokiego dygnitarza.

Cesarz rosyjski w Odesie.

BUKARESZT, 28.5. W poniedziałek przybył cesarz do Odesy. — Został przyjęty przez przedstawicieli władz oraz przez Pasicza, z którym długo konferował. Cesarz uczesnił w przeglądzie wojsk, między którymi znajdowali się również i serbowie. Prawdopodobnie uda się cesarz do Kiszyniowa.

Proces przeciw socjaldemokratom w Moskwie.

KOPENHAGA, 29.5. Dzienniki moskiewskie donoszą, iż przed tamtejszym sądem odbył się proces przeciw wielu polakom, z powodu należania ich do Socjalnej Demokracji Królestwa Polskiego i Litwy. Proces miał odbyć się w Warszawie, jednakże skutkiem ewakuacji Warszawy, przeniesiono go do Moskwy. Jednego z oskarżonych skazano na sześć lat więzienia, trzech innych na dożywotnie zesłanie. Inny wydział tego sądu prowadził sprawę przeciwko kilku żydom o należenie do socjalistycznego Bundu. Wszystkich oskarżonych skazano na dożywotnie zesłanie. Trzeci proces wytoczono pewnemu polakowi o należenie do politycznej organizacji socjalistycznej. I ten również zakończył się skazaniem oskarżonego na dożywotnie więzienie.

Rosjanie otaczają Persję.

KONSTANTYNOPOL, 28.5. Agencja Milli donosi: Działalność Rosjan w Persji, polegająca na staraniach przybycia tureckiego terytorium nie posiada znaczenia militarnego. Obsadzenie Kasr—i—Szirin i Revandur

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (Urzędowo).

Wielka Kwatera Główna, 29 go maja.

Wschodnia widownia wojny.

Nic nowego.

Bałkańska widownia wojny.

Nic nowego.

Zachodnia widownia wojny.

Ogniem artyleryjskim przepędzono nieprzyjacielskie monitory, które zbliżyły się do wybrzeża.

Niemiecy lotnicy obrzucili skutecznie bombami pole lotnicze pod Furnes.

Na obu brzegach Mozy toczy się z niezmniejszoną siłą walka artyleryjska. Bez trudu odparto dwa słabsze natarcia na wieś Cumières.

Naczelne dowództwo wojskowe.

Komunikat austriacki.

WIEN, (Urzędowo) 29 maja.

Rosyjska widownia wojny.

W ostatnich dniach duże siły rosyjskie, usiłowały się zbliżyć do naszego frontu besarabskim, za pośrednictwem rowów i okopów. Ogień naszych dział i miotaczy mia udaremnić roboty nieprzyjaciela. Zresztą niema nic ważnego.

Południowo-wschodnia widownia wojny.

Spokój.

Włoska widownia wojny.

W ufortyfikowanym obrębie Assa nasze wojska przekroczyły dolinę Assa pod Roana, odrzuciły nieprzyjaciela pod Canava i rozłożyły się na południowym i wschodnim zboczu doliny.

Inne siły w celu zdobycia fortyfikacji na Monte Interotto, opanowały wzgórze na południu od Asiago.

Dalej ku południu znajdują się w naszych rękach Monte Zegio, Monte Zingarello i Corno di Campo Bianco.

W górnej dolinie Persiny, po ostrej walce, wyparto Włochów ze stanowisk na zachodzie i północy od Bettale.

Zastępca szefa sztabu generalnego Hoefler,

marszałek polny porucznik.

Komunikat rosyjski.

PIOTROGROD, 28 maja.

Sprawozdanie sztabu generalnego z d. 27-go maja:

Front zachodni: Na południu od wyspy Dalen nieprzyjacieli obrzucił stanowiska nasze bombami i minami. Jednocześnie w tej samej okolicy artylerja niemiecka ostrzeliwała odcinek stanowisk, poczem, pod osłoną silnego ognia, nieprzyjacieli posunął się w kierunku ataku. Atak ten został powstrzymany ogniem naszym.

Na pozostałych frontach ogień artylerji i piechoty, oraz nieznaczne walki patroli.

Front kaukaski: Siły tureckie wsparte przez kurdów wykonały od strony Mozulu atak na Serdecht. Wieloma kontratakami na bagnety, oraz za pomocą ataków kawalerji, zmusiliśmy nieprzyjaciela do odwrotu. Poniósł on duże straty.

PIOTROGROD. Komunikat urzędowy z dnia 26-go b. m.:

Front zachodni: Nad Jeziorem Wiszniewskim i na północ od Szczerc (o 24 kilometr na północno-wschód od Nowogródka) rozchwyła

stanowią też część tego bezcelowego przedsięwzięcia. Rosjanie starają się zamknąć Persję i w ten sposób zrewanżować się za nasz silny opór na Kaukazie.

Ofensywa bułgarska w Macedonii.

SOFJA, 28.5. Komunikat urzędowy z dnia 27 maja. Dzisiaj wyruszyły nasze wojska, znajdujące się w dolinie Strumnicy ze swych stanowisk. Zajęty one południowe wyjscie przełęcz Rupel jako też wyżyny na wschód i na zachód od rzeki Struma.

Uchwała nauczycieli.
ZURICH. Z Paryża donoszą, że

związek nauczycielski departamentu Sekwany powziął uchwałę następującą:

Syndykat nauczycieli uważa budzenie nienawiści w szkołach za szkodliwe i niebezpieczne. Szkodliwe, ponieważ wywołuje najniższe instynkty, niebezpieczne ponieważ przedłuża wojnę powszechną i budzi niebezpieczeństwo, że po obecnej wojnie nastąpi druga, wzajemna bowiem nienawiść każe stać narodom na straży i zbroić się w dalszym ciągu.

Włochy, a Niemcy.

AMSTERDAM, 28.5. Jak donoszą z Rotterdamu, rada ministrów włoskich zajmie się na przyszłym posie-

zeniu, czy należy Niemcom wypowiedzieć wojnę, czy też nie. Inicjatywę do tego kroku podała Anglia, która pragnie usiłować, aby Włochy wypowiedziały tę wojnę.

Giolitti.

LONDYN, 28.5. Rzymski korespondent „Morning Post” pisze o powrocie Giolitti'ego do życia politycznego.

Nie należy ukrywać faktu, że również jak w Anglii, panuje we Włoszech pewne niezadowolenie z włoskiego sposobu prowadzenia wojny. Opozycja z łatwością może wykorzystać ten stan rzeczy.

(Na czele opozycji stoi znany włoski mąż stanu Giolitti, wobec czego powrót jego uważany jest za możliwy).

Przykłady płyną z góry.

PIOTROGROD, 28.5. (WAT). Przez Sztokholm. Sąd wojenny w Kijowie ogłosił świeżo motywy wyroku w głośnym procesie urzędnika byłego „gradonaczalstwa” m. Lwowa, Kostiułowicza, skazanego, jak wiadomo, na więzienie za szereg „rekwizycji” prywatnej własności na swoją korzyść. W motywach tych zaznaczono, że sąd zastosował zmniejszony wymiar kary wobec szerego przynajmniej podświadomego do winy, głównie zaś dlatego, że Kostiułowicz naśladował tylko przykłady, płynące z góry.

Polski Teatr
Cegielniana 63.

Bilety wcześniej do nabycia w cukierni W-go Gostomskiego, w dniu widowiska w kasie teatru.

W środę, dnia 31 maja.

Benefis Tadeusza Tadwina

„BAGIENKO”

komedia w 3 aktach
B. Górczyńskiego.

Początek o godz. 7 m. 30 wiecz.

Wody Mineralne Naturalne „VICTORIA”

Wysyka do wszystkich części świata.

Harzer Sauerbunnen „VICTORIA” przewyższające wody mineralne jak Borżom, Narzan i t. p.

Victoria (czysta) Victoria cytryn., Victoria malin

wymieniony napój stołowy. Orzeźwiający napój owocowy

Ogólnie zalecone przez najwybitniejsze siły lekarskie. Nagrodzone medalami na wystawach wszechświatowych. Na składzie znajdują się stałe transporty świeżego czerpania. Do nabycia we wszystkich aptekach, składach aptecznych, kolonialnych, wód gazowych, klubach, restauracjach i t. p.

Sprzedawca i skład główny: J. HIRSZBERG, Łódź, ul. Długa № 72.

Komplety wakacyjne w szkole freblowskiej Marji Zarzyckiej
ul. Mikołajewska № 31.

dla dzieci od lat 4 do 10 włącznie. Zajęcia, gry, zabawy i gimnastyka w ogrodzie; wycieczki poza miasto. Zapisy przyjmuje kancelaria szkoły do dnia 20 czerwca b. r. codziennie 4-6 g. p.p.

Lekcje zbiorowe języka niemieckiego dla dorosłych, w godz. wieczornych. Piotrkowska 271 m. 17. 921-3

Szkoła Handlowa
Łódzkiego Towarzystwa szerzenia wiedzy handlowej
ulica Długa Nr. 45.

Egzaminy wstępne przedwakacyjne do klasy wstępnej niższej, wyższej i I-ej rozpoczyna się dn. 6 czerwca r. b. Podania przyjmuje kancelaria Szkoły codziennie w godzinach biurowych 895-3

Od nowego roku szkolnego otwarte będzie
Polskie 8-io kl. Gimnazjum Filologiczne A. ZIMOWSKIEGO
przy ul. Gubernatorskiej № 3. (róg ul. Mikołajewskiej).

Podania przyjmuje do wstępnych i pierwszych 4 klas, kancelaria szkoły tymczasowo jeszcze przy ul. Piotrkowskiej № 271, a od 1 lipca przy ul. Gubernatorskiej № 3, od godz. 12-ej do 2-ej i od 5-ej do 7-ej po poł. Egzamina przedwakacyjne rozpoczyna się 29 maja. Dla zamiejscowych otwarty będzie pensjonat. Bliższych informacji udziela kancelaria szkoły. 761-3

7-kl. Szkoła Handlowa Żeńska C. WASZCZYŃSKIEJ
ulica Zielona Nr. 15.

Egzaminy wstępne przedwakacyjne dla nowych kandydatek odbędą się 13, 14 i 15 czerwca. 924-3

7-jo klasowa Szkoła Handlowa Żeńska J. L. ABA
wykład w języku Polskim

kancelaria zawiadamia osoby zainteresowane, że egzamina wstępne rozpoczynają się d. 29 maja. Podania przyjmuje kancelaria szkoły codziennie (za wyjątkiem świąt) od 5-7 wieczorem. 718-3

Marja Zarzycka podaje do wiadomości Rodziców i Oplekunów, że od roku szkolnego 1916/17 O T W I E R A

Pensjonat dla uczennic

wczeszożających do miejscowych szkół średnich, przy ul. SPACEROWEJ 40. Zapewniona jest troskliwa opieka i pomoc w naukach. Władności udzielam do 1 lipca Mikołajewska 31 m. 13 od godz. 3, od 1 lipca w lokalu pensjonatu. 274-3

8-jo klasowa szkoła żeńska m. Elizy Orzeszkowej (Spacerowa 21)

podaje do wiadomości, że egzaminy dla nowowstępujących uczennic do klas wstępnych, I-ej i II-ej rozpoczyna się dnia 2-go czerwca o godz. 12 rano. Egzaminy wstępne do klas wyższych, od III-ej włącznie, rozpoczyna się dn. 5 czerwca o godz. 12 rano.

We wrześniu otwartą będzie klasa ósma.

Zapisy do wszystkich klas przyjmuje codziennie kancelaria szkoły od g. 10 do 2 popoł.

Kierowniczką Szkoły
Dr. M. Stefanowska.

Ważne dla gospodyń!

Mydło od 50 k. za funt hurtem taniej, poleca i dla chemicznych pralni, appretur i kooperatyw Szmalowicz. Południowa № 8, sklep. 814-6

Jess, Kawecki i Ska
Przejazd 42/44

polecają wagonowo i ze składu

Cement, Gips, Wapno
tekturę smołową, masę sklepną oraz materiały opałowe.

Wielki wybór CHŁOPCA

resztek na kostjomy bluzki i suknie z fabryki Akc. Tow. M. Silberstajna oraz innych. Również białe towary, gotowa bielizna, hafty kaliskie i szwajcarskie, firanki, fartuchy i t. d. najtaniej nabyć można ulica **Andrzeja 44**, front, parter

Inteligentna izraelska rodzina przyjmie 2-3 starszych dzieci

na letni pobyt

w okolicy Łodzi. Bliższe wiad. w redakcji „N. K. Z.” 937-3

MYDŁO
60 kop. funt. hurtem taniej u Borzykowskiego, Kostantynowska 20.

Mydło
tanio po 55 kop. funt a także rozmaite mydło hurtowe i detalicznie można dostać tylko u **Druckera. Średnia 2.** Uwaga: tylko sklep kolonialny.

Rutynowana nauczycielka
przyspasabia prędko i celująco do niższych klas. Wyucza analfabetów w krótkim czasie języka polskiego niemieckiego i rachunków. CENY NIZKIE. Benedykta 14, m. 28. 5258

Glasbatist
po 75 kop. arszyn, **Piotrkowska 103**, prawa oficyna, 2gie wejście, parter. 3

Nabędę dużą **lodownię** restauracyjną używaną w dobrym stanie. Oferty pod „I. C.” w Kurjerze. 3

Mieszkanie
z 6 lub 5 pokoi z kuchnią na 3 piętrze z wszelkimi wygodami w czystym domu od 1 lipca do wynajęcia. Dzieln. 35.

Ogłoszenia drobne:
AIAIAIAIA! Meble nowe i używane najtaniej w dużym wyborze, oraz kółka metalowe, wózki i wycypedy dziecięce, wanny, krzesła wiedeńskie Poleca magazyn mebli Władysława Romiszowskiego, Piotrkowska 116 i p. front. 887-11

A kuszerka przyjmuje, Piotrkowska 223 m. 25. 25

AIA! Meble tanio sprzedam. Mikołajewska № 95 m. 27 front i piętro. 855-3

A.A.Z powodu zmiany lokalu można kupić tanio. Meble nowe i używane Tapicersko-Stolarskich Nawrot 37.

Doświadczeni korepetytorzy przysposabiają do szkół średnich. Specjalność matematyka Wólczańska 171 m. 1. Od 4-6. 977-5

HYGIENA, Piotrkowska 39 Przedsiębiorstwo oczyszczania okien, froterowania podłóg, sprzątania mieszkań i biur. 933-

Jednego przywołanego pana lub panią przyjmę na mieszkanie. Konstancyńska № 33 m. 7. 3

Ludwik Tambowski, Brzezińska 56 przyjmuje roboty, szyciowe pokojowe, tapicerskie, pozłotnicze i religijne wykonywa artystycznie po cenach nader przystępnych i prost o nadesłanie jakiegokolwiek roboty

Potrzebny stolarz Promenada № 9 1

Potrzebni ozeldziele szewcy na męskie i damskie roboty. Brzezińska 56 m. 46. 971-2

Poszukuje do interesu supelnie pewnego i na czasie spółnika lub kilku z większym kapitałem, rzyko wykłuzsone. Reflektand, traktujący serjo zgłoszą się od 9-12 i 3-6 Wólczańska № 139 Kamiński

Panienska izraelska z czteroklasowym wykształceniem poszukuje za skromnym wynagrodzeniem kondycji na wsi. Spacerowa № 40 m. 17

Rower mało używany sprzedam Radwanska 24 978-2

Rower w dobrym stanie do sprzedania zaraz, przy ulicy Nowo-Spacerowej № 37. 1

Stroż potrzebny Benedykta № 41, zgłosić się u gospodarza od 8-10 rano. 972-2

Stowarzystwo oświatowe „Światło” (ul. Fabryczna) poszukuje kilkanaście stołów, kilkanaście krzeseł w dobrym stanie. 1

Ulica Piotrkowska 117. Do wynajęcia od 1 lipca r. b. różne mieszkania ze wszelkimi wygodami także sklep z przylegającym pokojem. 18

Wczoraj w Parku Staszica zgubili kilka dokumentów mianowicie 2 paszporty, rosyjski na imię Piotra Perlińskiego, niemiecki, na Olgi Perlińskiej, legitymację od karty chlebowej i 26 marek w banknotach papierowych, 1 banknot 20 mr. i 3 po 2 mr. Ucieżwego znalazcę uprzejmie proszę o oddanie na nagrodę do Adm. Kurjera, gdyż zostaniam bez środków do życia 1

174 Piotrkowska, Chrześcijańska sortownia poleca tanio garderobę używaną. **Specjalności:** naprawa, czyszczenie, pranie chemiczne i farbowanie garderoby. 856-3

Zaginął paszport niemiecki, wydany w Lutomińsku na imię Apolonia Cyrułskiego. 939-1

Zaginął paszport niemiecki, wydany w Łodzi na imię Dwojry Lajer Naparstek. 1

Zaginęła książeczka № 704 wydana z magistratu m. Łodzi na imię Michała Borena. 1

Zaginął paszport niemiecki, wydany w Łodzi, na imię Marjanny Kamia. 3562-1

Zaginął chłopiec lat 3, ubrany w ubranke cągowe w białe paseczki i czarną czapkę i fartuszek w białe i niebieskie paseczki, bosy. Proszę o odprowadzenie na ulicę Kiełbacha № 17, do Sindy. 1

Zaginął dowód № 142180. Oddziału I Łódzkiego Warszawskiego Akcyjnego Towarzystwa Pożyczkowego Zachodnia № 31. 966-3